

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

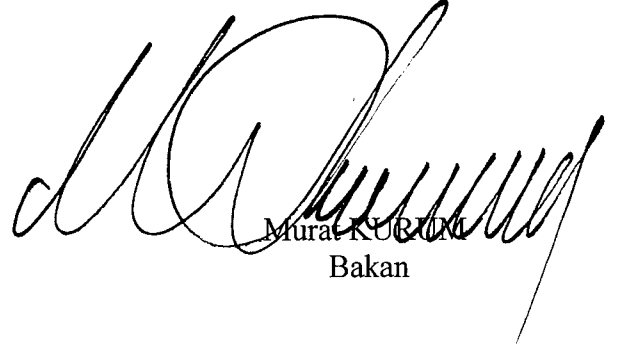
Sayı :30824082-610-11007111
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

19 Kasım 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURBAN
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN İBRAHİM AKIN'IN
TBMM 7/15816 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Son günlerde İzmir Körfez'de ağır bir koku ile beraber kıyıya binlerce ölü balık vurduğu medyaya yansımıştır. Özellikle Bayraklı'da yoğunlaştığı tespit edilen balık ölümleri Alsancak ve Karşıyaka'da da görülmüştür. Bu konu hakkında İzmir Büyükşehir Belediyesi açıklama yapmıştır. İzmir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü de konu ile ilgili inceleme başlatmıştır.

Haziran ayı içerisinde de denizin renginin değiştiği ve kötü bir kokunun yayıldığı yine gözlemlenmiş olup bunun sebebinin plankton patlaması olduğu tespiti yapılmıştır. İlk olarak 1955'te görülmüş bu olay üzerine denizin kirletilmesi oranı azalacağına artmıştır. Gelineen şu noktada balıkların dahi yaşamadığı, kirlilikten balıkçılığın yapılamadığı bir sorun mevcuttur.

İlk belirlemeler denizde ötrofikasyon (herhangi bir büyük su ekosisteminde, başta karalardan gelenler olmak üzere, çeşitli nedenlerle besin maddelerinin büyük oranda artması sonucu, plankton ve alg varlığının aşın şekilde çoğalması) olduğu yönünde. Denizdeki oksijen seviyesinin 2,50 mg/L'ye kadar düştüğü belirlenen çalışmanın detaylı analizleri henüz bitmiş gözükmemektedir. İzmir Büyükşehir Belediyesi ise bir yandan kıyıda ve açığındaki ölü balıkları toplarken bir yandan da deniz suyunu devir daim yaparak oksijen miktarını arttırmaya çalıştığı öğrenilmiştir. Bunun ne kadar işlevsel olduğu ise tartışmalı bir konudur.

Bu kirlilik karşısında Bakanlığınızın da harekete geçtiği ve arıtma tesislerinin çıkış noktalarından analiz için su alındığı basına yansımıştır.

Bu bağlamda;

1-Bakanlığınızca, İzmir Körfez çevresinde sanayi ve endüstri kuruluşlarının arıtma tesisleri denetleniyor mu? Denetleniyorsa hangi sıklıkla denetleniyor? 2023 ve 2024 yıllarında kaçak deşarj tespit edilmiştir? Tespit edilen kaçak deşarjlar için ne tür cezai işlem ve yaptırım uygulanmıştır?

2-İzmir Körfez çevresinde liman ve tersanelerin gemi bakım-onarım ve sökümünden kaynaklı yarattığı kirlilik denetlenmekte midir? 2023 ve 2024 yıllarında yapılan denetimlerde kirlilik yarattığı tespit edilen liman ve tersane oldu mu? Bu liman ve tersanelere ne tür cezai işlem ve yaptırım uygulanmıştır?

3-İzmir Körfez ve çevresinde gemilerin balast ve sintine suyunun kaçak deşarjları denetlenmekte midir? 2023 ve 2024 yıllarında yapılan denetimlerde kaçak deşarj yarattığı tespit edilen gemi(ler) oldu mu? Bu gemi/gemilere ne tür cezai işlem ve yaptırım uygulanmıştır?

4-İlk defa Ekim 2023 yılında patlama yapan ve gemiler balast suyu ile taşındığı düşünülen zararlı ve ihtiyotoksik olduğu bilinen "Polykrikos hartmannii" hakkında bakanlığın bir çalışması var mı?

5-Yine gemilerin balast suyu ile taşınmış olan ve istilacı tür adı verilen kaç tane tür tespit edilmiştir? Bununla ilgili mücadele edilmekte midir?

6-İzmir Körfez'indeki mevcut balık popülasyonu ve bu popülasyonu tehdit eden tehlikeler bilinmekte midir, nelerdir? Alg patlamasından kaynaklı balık kayıp oranı nedir?

CEVAP

İzmir İç Körfez’de yaşanan balık ölümleri üzerine Bakanlığımıza bağlı uzman ekipler hemen bölgeye sevk edilmiş, detaylı incelemeler başlatılmıştır. Yapılan ilk incelemelerde, su kalitesinde olumsuz yönde değişiklikler tespit edilmiştir. Özellikle su sıcaklığındaki artış, oksijen seviyesindeki düşüş ve kirlilik kaynaklı faktörlerin balık ölümlerine yol açabileceği değerlendirilmiştir.

Acil yapılması gerekenlerle ilgili olarak, ilk etapta bilim insanları ve yetkililerle birlikte İzmir Körfezi Bilim Kurulu’nun oluşturulması kararı alınmıştır.

İzmir Körfezi Koordinasyon Kurulu’nun ilk toplantısı Bilim Kurulu üyelerimizin yanı sıra Milletvekillerimiz, ilgili Belediye Başkanları, ile kamu kurum ve kuruluşları, STK ve oda temsilcilerinin katılımıyla 5 Eylül 2024 tarihinde İzmir İktisat Kongre Merkezinde gerçekleştirilmiştir.

Toplantının sonucunda Bilim Kurulu üyeleriyle çalışma gruplarının oluşturulması ve acil eylem planının hazırlanması kararlaştırılmıştır. Bu kapsamda özellikle bölgedeki üniversiteler başta olmak üzere konusunda uzman 35 bilim insanının katılımı ile “İzmir Körfezi Bilim Kurulu” oluşturulmuştur.

17-18.09.2024 tarihinde Bilim Kurulu üyeleri, Büyükşehir Belediyesi, ilgili kurum kuruluşların temsilcileri ile bilimsel verilerin değerlendirilmesi ve İzmir Körfezi’nin ekosistemini koruyacak ve bu tür olayların tekrar yaşanmasını önleyecek adımları belirlemek üzere bilimsel toplantı gerçekleştirilmiştir. Yapılan toplantıda üç alt çalışma grubu belirlenmiştir.

- Atıksu Altyapısı ve Derelerin İyileştirilmesi Çalışma Grubu
- Denizel Ekosistemin Değerlendirilmesi ve İyileştirilmesi Çalışma Grubu
- İklim Değişikliği ve Modelleme Çözümleri Çalışma Grubu

Bu çerçevede Bilim Kurulu üyeleri çalışmalarına devam etmektedir.

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından, sanayi ve endüstri kuruluşları, gemi sökümü yapılan işletmeler de dahil olmak üzere, su kirliliğinin önlenmesi ve su kalitesinin korunması amacıyla ülke çapında 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden yayımlanan yönetmelikler hükümleri kapsamına giren her türlü kirlilik kaynağı, ihlal, tesis ve faaliyetler ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetlenmektedir. Yapılan denetimlerde Çevre Mevzuatında belirtilen usul ve esaslara aykırı faaliyet gösterdiği tespit edilen işletmelere 2872 sayılı Çevre Kanunu’nun 20 nci maddesi uyarınca idari para cezası uygulanmakta, ayrıca çevre ve insan sağlığı için tehlike yaratan işletmelerin faaliyeti ise 15 nci maddesi kapsamında kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır.